

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/22/2016
Identifikačné číslo spisu:	2110223625
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2110223625.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: J. F., nar. XX. D. XXXX, bytom N., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou De minimis, spol. s r. o., so sídlom Mateja Bella 6, Bratislava, IČO: 36 868 979, proti žalovanému: Mgr. Ing. Pavol Korytár, so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, správca úpadcu TEDDY REAL, s.r.o. „v konkurze“, so sídlom Nám. Sv. Martina 410, Holíč, IČO: 36 249 572, právne zastúpeného advokátkou Mgr. Adrianou Sojkovou, so sídlom Nám. Matice slovenskej 4262/23, Dubnica nad Váhom, o určenie pravosti pohľadávky, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25Cbi/16/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. júna 2015 č. k. 21CoKR/21/2014-226, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava rozsudkom zo dňa 21. mája 2014 č. k. 25Cbi/16/2010-188 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 1 050,47 eur k rukám právneho zástupcu žalovaného.

Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že správca pohľadávku žalobcu poprel, čo do jej vymáhateľnosti z dôvodu premlčania. K žalobe žalobca pripojil aj iné listinné dôkazy, a to uznanie dlhu úpadcom a dohodu o použití Obchodného zákonníka, obe zo dňa 06. februára 2008, ktorými preukazoval opodstatnenosť právneho dôvodu prihlásenej pohľadávky, a podľa ktorých v čase prihlásenia pohľadávka premlčaná nebola.

Správca konkurznej podstaty postupujúci s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní vymáhateľnosti žalobcom prihlásenej pohľadávky túto poprel z dôvodu premlčania a tým jej nevymáhateľnosti. Žalobca až v súdnom konaní namietal, že nárok nemôže byť premlčaný na základe uznania dlhu, ku ktorému došlo dňa 06. februára 2008 a tak začala plynúť podľa ustanovení Obchodného zákonníka nová štvorročná premlčacia doba, počas ktorej si pohľadávku prihlásil a jej dôvodnosť preukazoval v súdnom konaní predloženými listinami.

Vo svojom rozhodnutí súd prvého stupňa uviedol, že popretý veriteľ sa môže incidenčnou žalobou domáhať najviac toho, čo uviedol v prihláške, čím sa jeho nárok limituje. Tento nárok sa riadi koncentračnou zásadou, podľa ktorej sa môže žalobca domáhať len takého právneho dôvodu, výšky, poradia, zabezpečenia, poradia zabezpečovacieho práva, ako aj vymáhateľnosti, ktorú vymedzil v prihláške opísaním rozhodujúcich skutočností a v zhode s obsahom prihlášky môže označovať a predkladať dôkazy, ktoré tieto skutočnosti preukazujú. Účelom tohto právneho režimu je uplatňovanie pohľadávok veriteľov takým spôsobom, aby sa predišlo možným špekuláciám úpadcu a jeho veriteľov, ktorým správca nevie objektívne zabrániť. V snahe získať výhodnejšie postavenie tak môže spôsobiť takýto úkon ukrátenie ostatných veriteľov úpadcu.

Súd prvého stupňa žalobcom predložené listiny, konkrétne uznanie dlhu a dohodu o aplikácii Obchodného zákonníka, ktoré žalobca ako dôvod opodstatnenosti svojej žaloby uvádzal až v súdnom konaní o určenie popretej pohľadávky, nepovažoval za skutočnosti, ktoré je potrebné vziať pri rozhodovaní o veci do úvahy a na ne prihliadať práve z dôvodu, že ich nepredložil k prihláške, nesprával sa ako veriteľ ani dostatočne obozretne a bez snahy preukázať, že nedošlo k premlčaniu ním prihlásenej pohľadávky, keď premlčanie z prihlášky a jej príloh jednoznačne vyplývalo. Súd prvého stupňa skonštatoval, že ak žalobca uvedené listiny nepripojil k prihláške bez vážneho dôvodu, ale iba preto, ako sám uviedol, ich nepovažoval za potrebné k prihláške pripojiť, správal sa neprezieravo a v takom prípade musí niesť i zodpovednosť za to, že pri podaní prihlášky pochybil, keď neuviedol ďalšie súvisiace skutočnosti a dôkazy, ktoré by vylúčili správcu posúdenie prihlásenie nároku ako premlčaného, čo vyplýva i z ustanovenia § 29 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z.. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave rozsudkom zo dňa 23. júna 2015 č. k. 21CoKR/21/2014-226 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 69,91 eur. Odvolací súd uviedol, že dokazovanie v rozsahu vykonanom prvostupňovým súdom považuje za dostatočné, v ktorom sa súd prvého stupňa zaoberal podrobne všetkými v konaní zistenými skutočnosťami, tieto správne jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti vyhodnotil, a právny záver, ku ktorému dospel a ktorý vyjadril vo vyhlásenom výroku rozsudku je správny, dostatočne kvalifikovane odôvodnený a odvolací súd sa s ním stotožnil.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu i v spojení s odvolacími dôvodmi odvolací súd nespochybnil, že žalobcom prihlásená pohľadávka bola prihlásená v lehote na prihlasovanie pohľadávok a spĺňa všetky náležitosti vyžadované v ustanovení § 29 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. Pohľadávka žalobcu nebola popretá z dôvodu nedostatkov prihlášky. Ak by prihláška mala nedostatky, tak by správca na takúto prihlášku v konkurze vôbec neprihliadal.

Zo znenia § 29 ods. 6 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyplýva, že k prihláške sa pripájajú i listiny preukazujúce údaje uvedené v prihláške, za ktoré je potrebné jednoznačne považovať i listinu - uznanie dlhu. Táto povinnosť prislúcha veriteľovi, ktorý ak týmito listinami disponuje, má ich pripojiť k prihláške, pretože inak sa vystavuje nebezpečenstvu, že správca prihlásenú pohľadávku poprie. Nie všetky pohľadávky je možné doložiť prislúchajúcou listinou, ale v konkrétnom súdnom prípade uvedené listiny podľa žalobcu existovali v čase podania prihlášky, preto bolo jeho povinnosťou ich k prihláške pripojiť. Žalobca ale tak neurobil, čím sa svojim postojom a konaním vystavil nebezpečenstvu popretia prihlásenej pohľadávky z dôvodu premlčania. Podľa § 32 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa žalobca ako konkurzný veriteľ môže dovolávať svojho práva len z právneho dôvodu uvedeného v prihláške. Týmto právnymi dôvodmi boli zmluva o pôžičke a zmluva o dielo. Nárok žalobcu bol podľa správcu z dôvodu premlčania nevymáhateľný. Skutočnosti a dôkazy o tom, že k premlčaniu nedošlo, žalobca predložil až v žalobe o určenie vymáhateľnosti pohľadávky v incidenčnom konaní, teda sa nároku, ktorý bol práve z dôvodu nevymáhateľnosti popretý, domáhal na základe listinných dôkazov, ktoré v prihláške neuviedol, čo malo za následok zamietnutie žaloby prvostupňovým súdom.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odňatie možnosť konať pred súdom videl žalobca v tom, že odvolací súd výslovne odmietol prihliadnuť na jeho zásadnú argumentáciu týkajúcu sa vyjadrenia k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu, hoci mal krajský súd zákonnú povinnosť na toto vyjadrenie prihliadnuť. Nakoľko však vyjadrenie bolo doručené po uplynutí lehoty na podanie odvolania, odvolací súd sa ním nezaoberal. Vyjadrením zo dňa 01. decembra 2014 žalobca reagoval na vyjadrenie žalovaného zo dňa 01. októbra 2014, pričom nijako nerozšíril rozsah, ktorým by napádal rozsudok okresného súdu. Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. nemožno po uplynutí lehoty dôvod odvolania rozširovať. V skratke nie je síce možné, aby odvolateľ svoje odvolanie doplnil o nový odvolací dôvod, je však bezvýhradne prípustné, aby odvolateľ v priebehu odvolacieho konania včas uplatnený dôvod doplnil o podrobnejšiu argumentáciu. Presne o takú situáciu v danom prípade aj išlo, keď žalobca podaním zo dňa 01. decembra 2014 neuplatnil nový odvolací dôvod, ale včas uplatnený odvolací dôvod doplnil o novú argumentáciu, reagujúc predovšetkým na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu. Krajský súd sa nezaoberal nielen samotným vyjadrením žalobcu zo dňa 01. decembra 2014, ale ani jeho prílohou, ktorou bolo čestné vyhlásenie H. E., ktoré sa bezprostredne pred jeho odoslaním dostalo do dispozície žalobcu.

Žalobca považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný a arbitrárny, pretože odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so zásadnými otázkami, a to či pôvodný správca disponoval informáciou o tom, že k uznaniu dlhu zo strany úpadcu voči žalobcovi skutočne došlo a ak áno, ako si žalovaný v tejto súvislosti splnil svoju povinnosť podľa § 32 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii postupovať s odbornou starostlivosťou a prihliadať na vyjadrenia úpadcu, iných osôb, ako aj vykonané vlastné šetrenie. Odvolací súd úplne opomenul situáciu, že aj v prípade, ak príslušná listina existuje, nemusí byť počas lehoty na podávanie prihlášok v dispozičnej sfére veriteľa, presne ako tomu bolo v tomto prípade, pretože žalobca striedavo žije na území SR a v USA. Listinu o uznaní dlhu síce úpadca žalobcovi riadne odovzdal, ale v čase podávania prihlášok do konkurzu sa táto listina o uznaní dlhu nachádzala na inom kontinente (mimo dispozičnej sféry žalobcu), a preto ju žalobca k prihláške pripojiť nemohol. Striedavý pobyt žalobcu na dvoch kontinentoch predstavuje rovnakú nemožnosť predložiť príslušnú listinu ako v prípade, ak by takáto listina vôbec neexistovala.

V dovolaní namietal žalobca aj nesprávne právne posúdenie veci konajúcimi súdmi. Dovolateľ sa nestotožňuje s aplikáciou ustanovenia § 32 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii súdmi v otázke, či prihlásená pohľadávka je premlčaná. Žalobca je toho názoru, že každý správca konkurznej podstaty (vrátane žalovaného) je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a prihliadať na inú dokumentáciu úpadcu, prihliadať na zoznam záväzkov úpadcu, prihliadať na vyjadrenia úpadcu, prihliadať na vyjadrenia tretích osôb, vykonať aj vlastné šetrenie, bez ohľadu na to, či slúžia v prospech alebo na ťarchu úpadcu, čo sa však v danom prípade nestalo. Žalobca akceptuje právny názor odvolacieho súdu, že správca nemá povinnosť vykonávať v každom jednotlivom prípade vlastné šetrenie, no v danom prípade na to boli splnené podmienky, keďže správca preukázateľne disponoval informáciami, ktoré v danom prípade nasvedčovali možnosti predĺženia premlčacej doby danej pohľadávky. Preto bolo dôvodné, aby správca konkurznej podstaty osobitne vyzval žalobcu na doplnenie listín preukazujúcich, že k premlčaniu nedošlo, čo však bezdôvodne ignoroval.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti, ktorá spolu s interpretačnou praxou odvolacieho súdu (tiež ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva) sleduje zachovanie jedného zo základných princípov právneho štátu - princípu právnej istoty.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane odvolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

Najvyšší súd so zreteľom na uvedené ustanovenia konštatuje, že žalobcom podané dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné. Nepřípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľov domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolateľ zastúpený kvalifikovaným zástupcom v dovolaní pritom výslovne uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (súdom vytýka, že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení).

Prípustnosť dovolania žalobcu v danej veci prichádza do úvahy len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 O. s. p.. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie nepřípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo

súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolať procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti pred súdom konať sa rozumie procesný postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi občianskeho súdneho konania realizáciu jeho procesných práv, ktoré mu priznáva právny poriadok. O zmätočnosť v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. ide pritom iba vtedy, keď je dôsledkom procesného postupu, ktorý je nesprávny v tom zmysle, že pri ňom nebola zachovaná právnym poriadkom stanovená procedúra prejednávania veci. Nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v občianskom súdnom konaní, je ale procesnou vadou (vadou procedúry prejednávania veci), prípadne procesnou vadou dosahujúcou (až) intenzitu, ktorú považuje za relevantnú uvedené ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku.

Žalobca odôvodňoval prípustnosť podaného dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. skutočnosťami, že odvolací súd sa výslovne odmietol zaoberať jeho zásadnou argumentáciou týkajúcou sa jeho vyjadrenia k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu a že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne.

Odvolací súd je oprávnený a povinný sa zaoberať len tými skutočnosťami, ktoré boli odvolateľom uvedené do uplynutia lehoty na podanie odvolania, ako to vyplýva z ustanovenia § 205 ods. 3 O. s. p.

K procesným podmienkam v odvolacom konaní od účinnosti zákona č. 353/2003 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky súdny poriadok, patrí aj to - v rámci zavedenej zásady koncentrácie konania - že odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase - odvolacej lehote, uviesť údaje o tom, z akého dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa napáda. Dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napáda môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať, toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O. s. p.), čím sa obmedzuje preskúmacia právomoc odvolacieho súdu maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/279/2010).

To isté platí aj v súvislosti s vyjadrením odvolateľa na vyjadrenie k odvolaniu. Skutočnosti uvádzané v takomto vyjadrení možno vecne preskúmať len v rozsahu, v akom boli uvedené vo včas podanom odvolaní. Odvolací súd sa pritom vo svojom rozhodnutí vysporiadať so skutočnosťami uvádzanými žalobcom vo včas podanom odvolaní.

Ak žalobca namietal, že odvolací súd sa nezaoberal ani s prílohou vyjadrenia zo dňa 01. decembra 2014, ktorou bolo čestné vyhlásenie H. E., je potrebné uviesť, že takéto čestné vyhlásenie predstavuje „nový dôkaz“, pričom súd prvého stupňa účastníkov na pojednávaní konanom 21. mája 2014 poučil účastníkov podľa § 120 ods. 4 O. s. p., pričom účastníci nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Predkladanie nových dôkazov v odvolacom konaní (navyše po uplynutí odvolacej lehoty) je neprípustné.

Na skutočnosti, ktoré žalovaný doložil súdu až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, nebol odvolací súd oprávnený prihliadať a zároveň nemal povinnosť vo svojom rozhodnutí uvádzať dôvod, pre ktorý na tieto skutočnosti nie je možné prihliadať (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/25/2016).

Zároveň pokiaľ ide o žalobcom uvádzané čestné vyhlásenie, toto bolo datované ku dňu 16. januára 2014, pričom H. E. vypovedal v konaní pred súdom prvého stupňa ako svedok na pojednávaní uskutočnenom dňa 21. mája 2014, kde mohol vypovedať aj o skutočnostiach, ktoré sú obsahom čestného vyhlásenia.

Vo vzťahu k dovolacej námietke žalobcu týkajúcej sa arbitrárnosti rozhodnutia v časti, že nemohol včas k prihláške priložiť uznanie dlhu, lebo sa „nachádzalo v čase vyhotovenia prihlášky na inom kontinente“, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že odvolací súd sa s touto námietkou vysporiadal na strane 7 svojho rozsudku tým spôsobom, že „v konkrétnom prípade uvedené listiny podľa žalobcu existovali v čase podania prihlášky, preto bolo povinnosťou žalobcu ich k prihláške pripojiť. Žalobca ale tak neurobil, čím sa svojim postojom a konaním sám vystavil nebezpečenstvu popretia prihlásenej pohľadávky z dôvodu premlčania, čo sa i v tomto prípade stalo.“

Taktiež dovolací súd považuje toto tvrdenie dovolateľa za zavádzajúce, nakoľko je v rozpore s tvrdením žalobcu uvedenom na pojednávaní uskutočnenom 21. mája 2014, kde žalobca uviedol, že „predmetné doklady (vrátane uznania dlhu) mal v čase podávania prihlášky k dispozícii. Zároveň žalobca uviedol, že sa z internetu dozvedel o vyhlásení konkurzu na úpadcu, preto kontaktoval na Slovensku advokátku JUDr. X., ktorá pripravila znenie prihlášky, zaslala prihlášku na podpis do USA, pričom žalobca jej podpísanú prihlášku spolu s ďalšími listinami ako je zmluva o dielo, zmluva o pôžičke, dodatok č. 1 k zmluve, dohodu o urovnaní zaslal späť na Slovensko a ona potom následne realizovala samotné podanie prihlášky s prílohami.“

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že konanie odvolacieho súdu nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Pokiaľ ide dovolacie námietky žalobcu smerujúce k nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, judikatúra najvyššieho súdu (viď R 111/1998) zastáva názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale (len) inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Tento názor je plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu ako dôvodu zakladajúceho len tzv. inú vadu konania pritom vyplýva tiež z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1Cdo/140/2009, 1Cdo/181/2010, 2MCdo/18/2008, 2Cdo/83/2010, 4Cdo/310/2009, 5Cdo/290/2008, 5Cdo/216/2010, 6Cdo/25/2012, 7Cdo/52/2011, 7Cdo/109/2011).

Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013, I. ÚS 287/2014). Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (v súčasnosti § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. - pozn. dovolacieho súdu), ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“. Na doloženie aktuálnosti tohto právneho náhľadu na danú problematiku dovolací súd uvádza, že ústavný súd v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014 zotrval „na opakovane vyslovenom závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“. V uznesení z 28. októbra 2014 sp. zn. I. ÚS 606/2014 ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/55/2014 (založenom na stotožnení sa s rozhodnutím R 111/1998) dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania.

Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na Stanovisko občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 03. decembra 2015 (publikované v Zbierke Stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod R 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. V danom prípade nejde ani o výnimku uvedenú v stanovisku R 2/2016, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, pre ktoré vo veci rozhodol, vrátane vysporiadania sa s podstatnými včas vznesenými odvolacími námietkami žalobcu. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu vyslovenými v jeho rozhodnutí, neznamená, že mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Z týchto dôvodov dovolací súd uzatvára, že ak by aj (prípadne) bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Obsah dovolacích námietok žalobcu smeroval tiež k spochybneniu právnych záverov týkajúcich sa aplikácie ustanovenia § 32 zákona o konkurze a reštrukturalizácii odvolacím súdom v napadnutom rozsudku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 5Cdo/44/2011 a sp. zn. 6Cdo/41/2011). I keby dovolacie námietky napádajúce správnosť právnych záverov konajúcich súdov, dovolateľom vytýkané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p..

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Žalovaný nepodal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto mu ich náhradu dovolací súd nepriznal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.